

Unia Europejska zaostrza przepisy dotyczące przestępstw przeciwko środowisku

2024-05-13

Nowa unijna dyrektywa poszerza zakres przestępstw i zaostrza sankcje karne za przestępstwa przeciwko środowisku. Państwa członkowskie będą musiały uwzględnić ją w swoim systemie prawnym przed 21 maja 2026 r.

Zmiana ta jest spowodowana nieadekwatną – zdaniem ustawodawców – odpowiedzią na przestępstwa przeciwko środowisku, które powodują nieodwracalne i długotrwałe szkody dla zdrowia ludzkiego i środowiska.

Oto kilka najważniejszych zapisów, jakie wprowadza nowa dyrektywa:

1. **Zwiększa z dziewięciu do dwudziestu liczbę zachowań niezgodnych z prawem i umyślnych, stanowiących przestępstwa**, które państwa członkowskie muszą uwzględnić w swoim systemie prawnym, jak np.: nielegalny recykling zanieczyszczających elementów statków, handel produktami zakazanymi na mocy rozporządzenia w sprawie wylesiania z importu, pobór wody mogący spowodować znaczne szkody dla stanu ekologicznego zbiorników wodnych, wprowadzanie inwazyjnych gatunków obcych oraz poważne naruszenia prawodawstwa dotyczącego chemikaliów, w szczególności rtęci.
2. **Zaostrza obowiązujące kary.** Przestępstwa skutkujące śmiercią będą zagrożone karą pozbawienia wolności w maksymalnej wysokości co najmniej dziesięciu lat. Maksymalna kara pozbawienia wolności za kwalifikujące się przestępstwa będzie wynosić co najmniej osiem lat. Maksymalna kara pozbawienia wolności stosowana w przypadku innych przestępstw będzie wynosić co najmniej trzy lub pięć lat, w zależności od sprawy. Za najpoważniejsze przestępstwa osoby prawne będą karane maksymalnymi karami finansowymi, które nie mogą być mniejsze niż 5% światowego obrotu lub 40 mln euro. W przypadku innych wykroczeń maksymalna kara będzie wynosić co najmniej 3% światowego obrotu, czyli 24 mln euro.
3. **Wymienia okoliczności, które można uznać za obciążające lub łagodzące.** Do tych pierwszych należy popełnienie przestępstwa w ramach organizacji przestępczej, fakt, że przyniosło ono znaczne korzyści finansowe, że sprawca zniszczył dowody lub zastraszył świadków, a nawet to, że zostało ono popełnione na obszarze Natura 2000. Okolicznością łagodzącą może być to, że sprawca przywrócił środowisko do poprzedniego stanu lub naprawił szkody, albo że pomógł zidentyfikować pozostałych sprawców i znaleźć dowody.
4. **Zaleca usprawnienie łańcucha represyjnego.** Państwa członkowskie mają obowiązek opracować krajową strategię zwalczania przestępstw przeciwko środowisku do 21 maja 2027 r. Strategia musi określać cele i priorytety krajowej polityki kryminalnej w sprawach ochrony środowiska, rolę poszczególnych zaangażowanych organów, wsparcie dla specjalizacji prawa funkcjonariuszy odpowiedzialnych za egzekwowanie prawa, a także oszacowanie zasobów przeznaczonych na zwalczanie przestępstw przeciwko środowisku i przyszłych potrzeb.

Informacja na podstawie artykułu dostępnego w serwisie [Teraz środowisko](#).